СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 110. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 13. мая, 1927. VOL. XXXV. No. 110. Jersey City, N. J., Friday, May 13. 1927. THREE CENTS

ПОШУКУВАЧІ ЛЕТУНІВ ТРАТЯТЬ НАДІЮ

УРЯД ДІСТАВ ДОПЕРВА НИНІ ПЕРШУ ВІСТКУ ПРО ЇХ ДОРОГУ.

ВАШИНГТОН, 11. мая. — Міністерство фльоти заявило, що допера нині одержано першу офіціяльну вістку про те, якою дорогою почерез Атлянтійський океан збиралися летіти французькі летуни Нунгессер і Колі, що пропали без вісти. Мала се бути дорога яких 500 миль на північ від звичайної рути кораблів, що курсують між Европою а Америкою. Сюди й направлено сейчас кораблі американської военної фльоти для дальшого пошукування.

Хоча сі пошукування відбуваються дуже скоро й справно, мимо сього всі вже потратили надію найти летунів живими. Від часу їх вилету з Парижа минуло вже коло сто годин, а так довгий час вони на воді держатися не могли. До того море в тій части океану всіяне в сю пору ледовими горами, що незвичайно утруднює шукання.

З Нової Фунляндії прийшли знова вістки про те, що в понеділок рано там чути було фуркотанне літакової шруби, але вістки сеї ніхто не міг ствердити.

Американська фльота постановила вислати на пошукування кермовий бальон Лос Анджелес.

ҐУБЕРНАТОР ФУЛЕР ЗАПОВІДАЄ СКОРО ВИРІШЕННЄ СПРАВИ САКА Й ВАНЦЕТТІ.

ДАЛЬШІ ДОМАГАННЯ РЕВІЗІЇ СПРАВИ.

БОСТОН, 11. мая. — Губернатор Фулер заявив, що віддає до кінця сього тижня він видасть своє рішенне в справі Сака й Ванцетті.

Вилем Томсон, адвокат Сака й Ванцетті, мав нині довшу конференцію з губернатором та предложив йому докази невинности обжалованих.

Домагання дальшого слідства не перестають напливати до губернатора. В Ню Йорку мав Адвертайзмовий Клюб свої звичайні збори, на яких теж винесено заяву за ревізією процесу Сака й Ванцетті.

ҐРІЗЬБА НОВОЇ КАТАСТРОФИ НАД РІКОЮ МІСІСІПІ.

РІКА МОЖЕ ПРІРВАТИ ТАМУ НА ПРОСТОРІ 70 МИЛЬ.

НЮ ОРЛІНС, 11. мая. — Уряд і населення побоюються за прибережні тами коло Баю де Глес, яку зібрані води ріки Місісіпі підмулили так, що вона може кождої хвилі прірватися. Колиб до сього прийшло, то води залляли́би цілу луїсіянську цукрову долину та знищилиб понад пів мільона акрів землі.

Щоби до сього не допустити, тисячі робітників працює коло скріплення прибережної тами. На таму накладають мішки з піском, забивають всякі діри й проточини, підправляють загати. Уряд не має великої надії, що йому вдасться вратувати таму.

ПРИСПІШУЮТЬ ВИРОК СМЕРТИ НА ЛЮБОВНИКІВ-УБИЙНИКІВ.

НЮ ЙОРК, 11. мая. — Стейтовий суд, що судив паню Снайдерову й Ґрея, пару любовників, які вдтак на спілку вбили мужа пані Снайдерової, заповів, що вирок смерти на обох підсудимих буде проголошений не в понеділок, як було давнійше заповіджено, а вже в пятницю та що зараз по проголошенню вироку їх заберуть до „дому смерти" в стейтовій вязниці Синг-Синг.

Пані Снайдерова мала від часу закінчення процесу кілька припадків епілепсії; покликані судом психіятри ствердили, що се не зменчує її вмінеяности. Ґрей має заховуватися тепер зовсім спокійно; він уже піддався своїй долі та признає, що вирок не міг бути інакший. Він мав навіть заявити, що якби він самий був судив такого, як він, то він теж бувби видав засуд вини.

ВЕЛИКИЙ БУДІВЛЯНИЙ СТРАЙК.

СИРАКЮЗ, Ню Йорк, 11. мая. — Робітники будівляного промислу в сьому місті вийшли на страйк за висшу заплату. Через те здержано будівляні роботи на всіх просто нових будівлях.

НЕЩАСТЯ НА ПІДЗЕМНІЙ ЗЕЛІЗНИЦІ.

НЮ ЙОРК, 11. мая. — Нині був фатальний день для нюйорських підземних зелізниць. Раненько один з трекових робітників, занятих оглядданем торів, найшов тіло моряка з одного з военних кораблів, стоячих тепер у порті; він видно впав в ночі під поїзд.

Відтак коло 6. години рано поїзд переїхав якогось нерозпізнаного досі робітника. Сполудня знова впав під поїзд з плятформи один іміґрант; понад нього переїхали вже два вози поїзду, коли моторовий міг здержати поїзд. Покликано ратункову стацію, та заким вона приїхала, чоловік самий вийшов цілий спід поїзду. Він упав в долинку між шинами і поїзд його навіть не задраснув. Він навіть не хотів іти до шпиталю відпочати по душевнім потрясенню.

ОДУШЕВЛЕНИЙ НОВОЮ ТУРЕЧЧИНОЮ.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 10. мая. — Нюйорський банкир Кан, який обіздкає світ, приглянувшися новій турецькій республиці, не знаходить слів похвали для неї. Він каже, що край піднісся в короткім часі республиканського демократичного правління дуже високо та що американський капітал має тепер добре поле для льокацій, бо Туреччина являється тепер вже економічно і політично усталеним краєм.

МАЙНО ВІЛЬГЕЛЬМА II.

Один берлінський часопис приносить цікаву інформацію про приватне майно бувш. кайзера: воно варт нині приблизно 50 міл. нім. мар. Воно придбане здебільша з його т. зв. „цивільної листи", ощаджене ним особисто у вкладах у найріжнороднійші акції на чужині папери. Яких 7 міл. є на першорядних берлінських гіпотеках. Пруське міністерство фінансів не віддавало в сумнів прав Вільгельма до цього майна.

БУДУТЬ УЗБРОЮВАТИ КОНЕЙ.

Боротьба з биками, це найбільш популярна еспанська приемність. При цій боротьбі гине не тільки бик, але мучать, а то й добивають дуже часто й коней. Щоби тих послідніх охоронити, видумано тепер для них залізні панцирі, подібні до тих, що їх носили колись середньовічні лицарі.

БУДЕ АВСТРІЙСЬКЕ КОНСУЛЬСТВО НА УКРАЇНІ.

Радник австрійського посольства Худачек одвідав заступника Уп. НКЗС Кулика і мав з ним довгу розмову в справі австрійсько-радянських взаємин. Радник повідомив, що австрійський уряд гадає відкрити в Харкові австрійське консульство.

ДОСТОЙНІ ЗЛОДІЇ.

Судовий прокуратор в Торуні приказав цими днями арештувати там бувшого польського старосту д-ра Шепанського, дир. пов. банку Калету та прокурента цьогож банку Дудзінського. Всі вони крали на злогін державні гроші та накрали до 300,000 зол. Многонадійні, кресові патріоти сидять уже в Івановій хаті.

СМЕРТНІСТЬ МУЖЧИН.

З недавнього конгресу для сексуальних дослідів довідуємось цікаві цифри про вік смертности: імовірність смерти мужчин є більша як у жінок на 16.2 проц. у віці від 40 літ, на 20.2 проц. від 41 літ, на 25 проц. від 42 літ, на 35.5 проц. від 44 літ, на 38.7 проц. від 45 літ, на 40.8 проц. від 49 літ. Бачимо, що т. зв. небезпечний вік для жінок між 40 і 50 р. життя є головно небезпечний для мужчин. Перевага, яку дає природа мужчинам, видаючи їх більше на світ, щезає постійно при що-раз більшій смертности мужчин у пізнішім віці.

ДЛЯ КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА 1928 РІК.

Проситься українських лікарів, дентистів, адвокатів, учителів, бизнесменів, як купців, ріел-естейтменів, контракторів, та інших **професіоналістів і підприємців** в усіх містах Злучених Держав, подати свої адреси для поміщення в календарі У. Н. Союза на 1928 рік.

Також просимо подати, де є і як називаються українські **банки, будівляно - позичкові спілки, кооперативи, Народні Доми** й інші підприємства.

Також, де є **українсько-американські школи** з правом прилюдности.

І вкінці усі українські **культурні товариства й інституції** (як музичні школи, хори, театри) і **громадські установи** (клюби, товариства).

Просимо поспішитися з присилкою. Реченець до 30-го мая с. р.

Се в інтересі кождого громадянина і всіх українських установ в Америці, бо імена й адреси будуть подані поазбучно і будуть в руках 20,000 членів У. Н. Союза через цілий рік.

Адресувати:

„SVOBODA"
Box 346
JERSEY CITY, N. J.
Видавництво У. Н. Союза.

МОБІЛІЗАЦІЯ ЖІНОЦТВА.

Французький парлямент признав закон (який жде лише на затвердження сенату), що на випадок війни жіноцтво підпадає під загальну мобілізацію на рівні з мущинами. Ясно, що не на фронті і не зі зброєю в руках, а в глибокім запіллі „для вдержання господарського та морального ладу в краю". Цей закон змобілізував французьке жіноцтво вже нині проти мущин, які зважились накинути на їх шию нове ярмо, не питаючись ні слова про їх згоду. Французькі жінки не мають досі навіть виборчого права і мусять ще впасти новою жертвою мужеської політики, яка кінчиться завсіди війною! У Франції загуло. Тепер французькі жінки готові таки добитись рівноправности, щоб тільки добровільно голосувати за законом, який є послідовним результатом оборонної акції краю, що на випадок війни має за мало мущин.

РУХОМІ ПОЛЯ.

З Тенерифи (Канарійські острови біля Африки) повідомляють, що велику частину острова навістили муравлі. В деяких місцевостях густі маси муравлів покривають землю на просторі кількох миль, так що видається, начеби земля рухалася. Школи, зроблені інвазією мілярдів тих дрібних сотворінь, дуже великі.

110 НЕЗАМУЖНИХ МІЛІОНЕРОК В ШИКАГО.

Шикаговські газети подають, що там живе 153 жінки, які мають маєтку більше, як один міліон долярів. Між ними 110 є незамужні, з того 95 вдів, а 15 незамужних дівчат.

ВСЕСОЮЗНИЙ ДИТЯЧИЙ КУРОРТ.

Між окрвиконкомом та Українським „Червоним Хрестом" підписано умову, за якою з 200 десятин молодого Пузанівського курорту 30 десятин відводиться „Червоному Хрестові" під всесоюзний дитячий курорт для дітей хворих на кістковий туберкульоз.

За цією умовою „Червоний Хрест" зобовязується протягом пятьох найблизчих років забудувати теперішню пустку санаторіями та службами на 500 дітей, а далі — ще на 300 дітей. В цьому сезоні буде пропущено 600 дітей з ріжних округ України. 400 місць відводиться для дітей селян. Вже почали будувати 2 нові санаторії.

ТРЕТІЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЗІЗД РОБІТНИКІВ МИСТЕЦТВА.

В Харкові закрився третій Всеукраїнський зізд робітників мистецтва. Зізд сконстатував зміцнення художньо-театральної справи на Україні. Зізд доручив усім окрпрофорганізаціям допомагати органам НКОсвіти в справі дальшого розгортання сітки театрів на Україні. Чимало уваги в своїх постановах зізд звернув на справи уздоровлення акторського побуту, зокрема зізд визнав за потрібне провадити й далі боротьбу з системою бенефісів. Зізд обрав Всеукраїнський комітет спілки; на голову вибрано Невського.

ЗАОЧНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА.

Найблизшим часом Наркомос відкриває при перших державних курсах української мови заочні курси українознавства для робітників, селян та службовців, і в першу чергу для вчительських кадрів. На цих курсах викладатиметься українську мову, літературу, історію України та економічну географію України. Курс навчання 3—6 і більше місяців, у залежности від знання.

МАЛПИ ВОРОНОВА ВИГИНУЛИ НА ЧУМУ.

До французького порту в Бордо причалив транспортовий корабель „Тсад", що віз для славного Воронова цілий ладунок малп з Нової Ґвінеї. Але більша частина малп згинула по дорозі на чуму, так що ледви дві штуки дістануться до фарми відмолоджування людей.

ЗА БОГАТО КАНДИДАТІВ ДО ПРЕМІЇ.

Польська преса розписується вже про те, хто дістане нагороду в сумі 5000 зол., визначену львівським воєвідством за викриття убийника, згл. убийників кур. Собінського. До цієї нагороди має тепер претенсії аж кілька осіб, у перший мірі шофер, що нібито пізнав убийника в особі Атаманчука. Крім тої урядової нагороди є ще премія в сумі 1000 зол., визначена одним польським щоденником у Львові.

ЦІЛА ФРАНЦІЯ ПОВИТА СМУТКОМ

НЕМА НІЯКИХ ВІДОМОСТЕЙ ПРО СУДЬБУ НУНГЕННЕРА І СЕН РОМАНА, ЩО ВИХАВ З АФРИКИ ДО ПОЛУДНЕВОЇ АМЕРИКИ.

ПАРИЖ, 11. мая. — На лици кождого Француза можна завважити смуток. Кождий, як вийде тільки з хати, хапає за найновіше виданне часописей, щоб дізнатися про судьбу Нунгессера. В тім подражненню відсунули на другий плян лет Сен Романа, другого визначного французького летуна, що хотів перелетіти океан з Африки до полудневої Америки. Всі пошукування за ним не дали ніяких позитивних результатів.

У всіх тліє вже дуже слаба надія на ратунок.

НЕ СПЛЯМИЛИ АМЕРИКАНСЬКОГО ПРАПОРА.

ПАРИЖ, 11. мая. — Деякі нюйорські газети подали, що в Парижи розюшена товпа здерла американський прапор і подерла його на кусні. Статися мало це тому, що американське метерольоґічне бюро мало подати фальшиві відомости щодо погоди, а рівнож з Америки подали відомість, будьтоби бачено на американським побережу літак Нунгессера. Американський амбасадор Геррик подав до департаменту стейту, що всі ті відомости неправдиві. Він вправді давав свою опінію щодо лету американських летунів до Европи через океан під цю пору, заявляючися проти цего лету, але зробив це тому, що ціла Франція погружена в такім смутку і жалю, що годі тепер числити на велику радість з приводу евентуального успіху Американців. Він одначе завважує, що ціла французька преса високо підносить американську поміч, з якою поспішив уряд в цілі ратунку французьких летунів. Не тільки це. Та сама преса закидує навіть самим Французам те, що вони мало інтересувалися геройськими летами, успіхами і невдачами других народів і не малиб тепер великого права числити на якусь особлившу симпатію з боку других народів. Мимо сего треба їм признати, що не тільки Франція, але в рівній мірі Англія і Америка докладають всіх можливих зусиль, щоби відшукати пропавших французьких летунів.

КАЖЕ, ЩО АМЕРИКА ВТРАТИТЬ НА РОЗОРУЖНІЙ МОРСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЛОНДОН, 11. мая. — Кореспондент нюйорського Ди Ню Йорк Таймс Едвин Джеймс подає свої погляди на розоружну морську конференцію, що має відбутися в червні в Женеві. Він каже, що Англія вихісне американську пропозицію в той спосіб, що в дипльоматичний зручкий спосіб буде змагати наклонити Америку до уступок. Америка знова скликує конференцію і найбільше побоюється за її успіх і буде мусіла окупити евентуальний успіх уступками зі свого боку. Краще було виждати, аж таку конференцію скличе Англія й обміняться з нею ролями.

Англія предложить широкий плян до обмеження дреднавтів, великих кораблів і кружляків та субмарин. Сила проекту буде лежати в тім, що Англія пропоне зменшенне поємности всіх родів кораблів. Це означає велику фінансову пільгу для всіх держав, але заразом дає Англії ще більшу перевагу на морі, як вона має її досі. А се тому: Зменшенне тонажі зменшує рівночасно рухливість кораблів, бо зменшується місце на потрібний запас вугля. Англія легко може собі в тім порадити, бо має свої військові стації на Ґібральтарі, Мальті, в Індіях, в Сингапоре, Гонконг, а навіть на Бермуді. Вона може всюди мати точку опори для своїх кораблів і дістати в тих місцях всього, що потребує, головно вугля. Зате Америка не моглаб тоді оперувати свобідно своїми малими субмаринами ні кружляками.

Проти цего пляну виступлять, розуміється, американські военні знатоки. Але, каже Джеймс, американські дипльомати не будуть певно на це звертати уваги і погодяться на англійські предложення так, як погодився в своїм часі Гюз на вашингтонській морській конференції. Є тільки одна надія на Японію. Та добачить англійський трик і стане в опозиції. А тим може виратує і Америку.

В ІТАЛІЇ ДЕШЕВІЄ.

РИМ, 11. мая. — Правительство подає, що зачинається період зменшення цін на детайлічну продаж. По реставраціях зменшено ціни на 10% і більше, а по деяких місцевостях споживчі артикули спали в ціні на 50%.

ЗНАЧНА ЖЕРТВА РАКЕФЕЛЕРА.

ЛОНДОН, 11. мая. — З фундації американського міліонера Ракефелера призначено на поширення медичного факультету лондонського університету $1,200.000.

ХОЧУТЬ ПОБИТИ ФРАНЦУСЬКИЙ РЕКОРД.

ЛОНДОН, 11. мая. — Нещастя, які товаришать в послідних часах летунам, не здержують англійських військових летунів ляйтнантів Карра і Джільмена, які вибираються на слідуючий понеділок в подорож до Індій. Дорога буде виносити 4.000 миль. Лет відбудеться без перерви.

ПРОТИ КАРТЕЛІВ І ТАРИФ.

ЖЕНЕВА, 11. мая. — З дотеперішних нарад Міжнародної Економічної Конференції можна віднести це враження, що більшість делегатів настроєна ворожо до картелів, які вважають нещастям Европи. Делегати рівнож проти цлових барієр.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ТЕРПИМІСТЬ З ЗАСТЕРЕЖЕННЯМИ

З нагоди дискусії над питанням вибору римо-католика президентом Злучених Держав виступив нюйорський римо-католицький кардинал Гейз з промовою про релігійну толеранцію.

В сій промові, виробленій певно при співпраці богато католицьких проповідників і теологів, кардинал закликує американську суспільність до толеранції. Він взиває Американців, щоби вони сейчас закинули дивитися з упередженнєм, підозрінням або ненавистю до людий другої віри. Кардинал подає як взорець терпимости римо-католиків. Мовляв, римо-католицька церква нікого не переслідувала за його віру. Мовляв, серце римо-католика замкнене для такого чувства, як нетерпимість для людини другої віри. Мовляв, римо-католицька церква вчить своїх вірних відноситися до людий другої віри з такою самою пошаною, як до людий своєї церкви. На тій основі кардинал взиває Американців других релігійних переконань, щоби вони відносилися до католиків так само терпимо, як терпимо відносяться католики до людий других вір.

З промови кардинала треба підчеркнути се признаннє, що лишень та людина заслуговує собі на релігійну терпимість, котра сама ділами показує терпимість до людий другої віри. Коли, однак, примірити сю міру заслуги на терпимість до самої римо-католицької церкви, то, на жаль, ніґде правди діти, що ся церква не держиться засад релігійної терпимости. Римо-католицька церква голосить заклики до релігійної терпимости тільки в тих краях де вона в менчости, де їй грозить переслідування. Де вона в більшости, там вона релігійної терпимости не признає. Приміром сеї дволичної політики є з одного боку Злучені Держави, з другого боку Польща. В Злучених Державах католицькі провідники закидують релігійну нетерпимість некатоликам, а в Польщі римо-католицька церква забирає силою маєтки,ба навіть церковні будинки від людий некатолицької віри. В Америці кардинали обурюються, що Американці не хочуть вибирати католика президентом, а в Польщі римо-католики переслідують навіть український католицьку церкву за те, що вона задержала ще всякі традиційні відміни від чистого римського обряду.

Відай кардинал Гейз зробив би для поступу толеранції більше, якби перестав навчати толеранції Американців, а замісць сього вичитав лекцію толеранції своїм релігійним собратам у Польщі.

ЗРАЗОК ПОЛЬСЬКОЇ ЩИРОСТИ

Останніми часами все частійше Поляки починають дурити обіцянками поліпшити становище непольських народностей в Польщі. Роблять в тій ціли численні прилюдні заяви ріжних відповідальних і невідповідальних політиків. Даються ріжні обіцянки вирішення національного питання в Польщі на користь всіх непольських національностей, а особливо Українців, Білорусинів та Жидів.

Все це робиться, як говорили в старій Росії, „распівочно і на винос". Себто для внутрішнього вжитку та для зовнішньої агітації. Цим Поляки хочуть здеклярувати перед світом свою „добру волю" до впорядкування ненормальних міжнаціональних відносин в Польщі, щоби тим здобути собі довіря й кредит в міжнародній опінії. З другого боку мають на меті зробити роскол в лавах непольських національностей, що борються за свої права й загрожують самому істнуванню держави. Звичайно, до певної міри, удається їм одне й друге. Чужинців, які зовсім не поінформовані в правдивому стані річей в Польщі, а особливо легковірів, та таких, які звикли до того, що слово їх не розходиться з ділом, щастить Полякам ловити на свій брехливий гачок. З лав національностей теж виловлюють певну кількість легковірів, або таких, що шукають матеріяльних вигод від „ласкавого пана".

Звичайно, це все ослаблює до певної міри ту боротьбу яку ведуть національности за свої права, навіть за найелементарнійші, яких Польща позбавила всіх тих, чиї землі захопила в свої пазурі. Але послаблюючи тимчасово боротьбу, всеж остаточно звести її на нівець Полякам не пощадить, бо живий нарід, живі його творчі сили, що на зміну загубленних сил сторицею поставляють нові, ще більш активні, ще більш рішучі в своїх справедливих доманганнях. Також можна здурити на певний час і чужинців, як це Полякам покищо щастить, але коли й чужинці побачуть всю облуду й брехливість польських обіцянок, польських запевнень, то тоді й дійсно щирому слову їх, коли б таке в них зявилося, ніхто вже не повірить.

Ось один з прикладів польської брехні перед міжнародним форумом.

Поруч з офіціяльною Лігою Націй істнує юнія товариств Ліги Націй, до якої входять представники найчильніших політиків та громадських і культурних діячів майже всіх народів та держав. До того товариства належало рівноправним членом Західно-Українське Товариство Ліги Націй. Після 14. марта 1923 року діяльність цього товариства завішена тимчасово, поки воно не зорганізується на українських землях, які окупувала Польща. Тодіж представники Західно-Українського Товариства й Товариства Великої України, які були на міжнародньому конгресі Товариства Ліги Націй у Відни в 1923 році, заявили, що польська влада не дозволить організувати Українцям свого товариства. Польські представники прилюдно перед делегатами 48 народів урочисто заявили, що це лише нападки Українців на польську владу, а вони певні, що влада дозволить без жадних перешкод організувати Українцям своє товариство. Всеж знайшлися серед чужинців і такі, що добре знали поступування польської адміністрації, чому й піддержували ґрунтовність українських заяв.

Представники польського товариства запевняли словом свого „гонору", що Українцям ніхто перешкод робити не буде, а колиб такі перешкоди несподівано були, то тоді польське Товариство вжиє всіх впливів, щоби Українцям було дозволено зорганізувати своє товариство. Конференція Товариств Ліги Націй з свого боку постановила просити Польське Товариство допомогти Українцям, та усунути перешкоди, які моглиб трапитися. Поляки урочисто пообіцяли всіма силами допомогти Українцям в їх організації.

Українці почали робити заходи до організації товариства у Львові й сталося так, як вони заявляли на конгресі. Польська адміністрація не дозволила організувати їм товариства й навіть загрозила арештами всякому, хто посміє таке товариство закладати.

Польське товариство жадної допомоги Українцям не зробило й може навіть це шкодило. Так тягнулася справа цілих чотири роки. Нарешті міжнародня Юнія Товариств Ліги Націй відгукнулася на численні заяви й протести Українців проти польського поступовання. На засіданню комісії по справах національних меншостей в днях 22—24. лютого б. р. в Брукселі, в Бельгії, прочитано присланий Українцями зі Львова меморандум, в якому вони протестували проти роспоряджень львівської поліції, яка заборонила кілька разів скликання зборів для утворення українського товариства Ліги Націй. Цим поступуванням польська поліція позбавляє Українців можности зорганізувати своє товариство й скористуватися правом знову увійти в склад членів Міжнародньої Юнії Товариств.

Навіть азіятські народи, що знаходяться в ріжних державах мають свої товариства й представників в міжнародній юнії й їм того не забороняють уряди їх держав, але „культурні" Поляки поступають далеко брутальніше.

Щоби ратувати гонор адміністрації, представники польського товариства висловили своє здивовання та жаль з приводу поліційної заборони та урочисто приобіцяли залагодити справу так, щоби українському населенню Галичини була дана можливість організувати Товариство Ліги Націй.

Поживемо — побачимо, як говорив нам селянський фільозоф, коли знав згори, що хтось бреше. Так і ми скажемо, знаючи, що це вже не десятий раз обіцяють „шляхетні пани" залагодити справу з організацією Українців. Може дійсно вони „допоможуть" організації, але уже потрібного для них товариства. Адже Твердохліби, Ільковичі та инші їм подібні живуть і не перевелися на нашій многострадальній землі. „Щоб лиш було добре корито, а свині завжди знайдуться" — говорить мудра народня поговірка.

Це лише один приклад з польської „щирости", але характерний тим, що тут дієвими особами є не державна влада, не поліція чи які інші офіційні чинники, а „ліпші люди" з польського громадянства.

Щож вже чекати від влади, яка своє завдання розуміє як нищення непольських народів?

ЛЮДИНА ДІЛА.

Правдиво живуть тільки ті, які творять.

Здається, що ніякий народ не виявив у приватному й громадському життю стільки пасивности, як ми, Українці. Ціла наша історія, за малими вийимками, це переважно пасивний опір на зовні, рідко коли активність. Вже загальна думка у нас про те, що сусіди роблять нам „кривду", є доказом пасивности, а ніколи активности. Тільки пасивній людині можна робити кривду; актина не розуміє цього почування. Вона знає тільки боротьбу без нарікання.

На це зложилося богато причин. Наше географічне положення не примушувало нас напружувати всіх своїх сил у боротьбі за істнування. Великий вплив сходу зробив з нас тих, які піддаються пасивно неминучій судьбі, а не тих, які самі рішають про неї. Вже символ нашого народу: який він инший у нас, і в народів заходу. Там ясніюча людина з мечем в руці; у нас — обідрана сиротина, що понад Дніпром плаче. Там — гимни „Пануй, Британіє!" „Німеччина понад усе!" У нас" — „Ще не вмерла Україна", — символ не сили, тільки вічно вмираючої людини, яка справді ще не вмерла; значить, є надія, що колись вона виздоровіє.

Не диво проте, що Українці не використали на протязі сотки літ таких моментів, як Хмельниччина, або остання революція на сході Европи й не змогли створити своєї держави. Бунти робили ми чимало, та все не ставало нам активности до творчої державної роботи. Майже кожна нація зуміла од революції створити собі самостійну державу. Тільки ми вийшли з голими руками.

Головна наша невдача виявилася браком ясної державної думки, розколом між західною і східною частиною нашої землі й браком людей до творчої роботи. Так, ізза браку людей прийшла катастрофа. Прослідити причини невдачі, це перша умова того, хто не здає бою. Бо тільки тоді можна починати наново розпочату роботу. І тут хочемо звернути увагу на одну велику недостачу у нас, а саме: на виховання людини діла.

Такі невдачі, як наша перейшли майже всі народи, які нині творять могутні держави. Та все у них були люде, які зуміли знайти причини невдач. Шукали вони їх самі в собі; не так, як ми, що бачимо їх деинде й гриземося між собою до нестями.

По останній катастрофі німецького народу, по програній світовій війні здавалося, що Німеччина на довгий час не піднесеться зі свого упадку. Та вона відродилася на наших очах. Зараз по невдачі вільгельмівської Німеччини знайшлися там люде, які показали й провели відродження своєї батьківщини.

До таких голосів мусимо зарахувати книжку Райнгарда Герлінґа п. з. „Людина діла". Думаємо, що, переказуючи деякі думки автора, спонукаємо хоч трохи подумати і наших людей над справою виховання молодого покоління. Може ці думки стануть піддержкою і для тих, що в немочі опускають руки й здають позиції, не спробувавши ще раз своїх сил.

Кожна людина, якщо вона дійсно хоче, може почати корисну роботу, на якій би то не було ділянці людського життя. Вона мусить тільки вибрати таку область, де зможе розвинути всі свої сили. Кожний мусить знайти своє місце і дійти до своєї мети. Треба тільки вірити у свої сили, відкинути пересуди, вибрати взірець і підхожий фах, пізнати головні основи успіху й суть самого діла. До цього не потрібно уродженого таланту. Це все можна здобути, як і багато инших річей, потрібних у життєвій боротьбі.

Світова війна й революції розпорошили людські сили. Тільки частина вийшла з них скріпленою. Багато людей кинулося за розкішшу й наживою. Ця частина розкидає тепер повними руками здобуте легким способом добро, бо не знає ціни йому. В такому хаосі потрібно людей, які вміють глядіти понад розбурхані хвилі й сильною рукою правити своїм кораблем до країни світла й свідомої мети творення. Нам потрібно людей успіху, людей діла.

Чи можна вивчитися успіху в життю? Ні. Зате можна показати тяжку дорогу, яка веде до успіху. Та воно багато лекше знайти дорогу, ніж нею йти. Кожний, хто хоче туди йти, мусить підготовитися, мати сильні основи свого життя й гнучку вдачу пристосовуватися до нових обставин.

До цього треба нового виховання. Самовиховання. Виховання батьків і школи, хоч як вони були би добрі, ніколи не дадуть цього, чого треба нам у будуччині. Вони й не можуть цього дати, бо вони живуть теперішністю, а не будуччим. Наші школи не виховують людей будуччини; вони дають тільки певну суму досвіду й приміри, які можуть бути тільки добрими взірцями. Та від школи не треба більше вимагати. Решту творить вже сама судьба й життя. Воно виховує. Кожний день, корисно проведений, творить наш світогляд і дає силу до праці, до діла. Судьба не клопочеться нами; вона або гартує нас, або розбиває й руйнує. Якщо ми узброєні й забезпечені, так тоді це чуємо її тяжких ударів.

Тільки праця виховує сильну людину. Тільки працюючі народи задержали свою культуру й державність. Инші пропали й пропадають. Нам потрібно сили діла, якщо хочемо дальше жити.

Животіти, це ще не значить жити. Людські слова убивають саме діло. Слова й діла, вони такі ріжні... Діло оминає слово. Там, де чуєш слова, не надійся діла. Тому покиньте вже раз засідання, де вічно чуєте тільки тисячу бажань, тисячу всяких порад, та діла ніякого.

Назад до роботи. Не чекайте на спасителя, тільки самі беріться за спасаючі діла. Нехай кожний з вас стане людиною діла у своїм крузі ділання.

Хто позбувається пересудів минувшини, знає ціну теперішности й правильно дивиться в будуччину, той сам рішає про свою судьбу. Це нічого иншого, тільки техніка й наука життя. Не нарікайте на невдачі. Переміньте свої похибки в успіх, а свою неміч у силу. Не чекайте на чуда, творіть їх самі і то кожного дня. Не вагайтеся й не сумнівайтеся, тільки робіть. У нас богато притаєних сил, треба тільки освободити їх. Те, що другі творять, можемо ми також зробити: ви, я, кожний. Там, де инші стають, починається наша дорога, яка поведе нас до певної мети.

(„Новий Час")

ТИТАНІК МОЖНА БУЛО СПАСТИ.

Корабель „Титанік", який затонув у 1912 р. з 1,500 людьми на покладі, можна було спасти, якби моряки в тім часі знали були те, що знають инші. Так сказав др. А. Гонтемен, член канадійської біольогічної ради, говорячи 28. квітня у Вашинґтоні на зборах Американського Географічного Союза. Теперішні моряки знають, коли є близько корабля ледяна гора, а пізнають се через міряння температури та солоности морської во-

Михайло Приймак.

ВЛОМ.

(2)

— Ага! За гроші то я, пандію, теє... гадав, що купиш за свої, а опісля порахуємо. Ну, чекай, дам гроші. Тільки ти вже так, як собі купуй, торгуйся, бо я знаю, що нині молодики гроша не цінять.

Поліз у кишеню і добув дрібні. Став їх рахувати на столі дуже уважно раз, другий, третій, і таки не нарахував цілого золотого.

— Це мало буде, пандію, га? Щож я тепер зроблю?

Йому дуже не хотілося відчиняти при Тарані своєї вертгаймівки. Топтався по кімнаті, воркотів, цмокав обвислими губами, але іншого виходу не мав. Виняв з кишені ключі й приступив до каси. Постояв, подумав трохи, врешті засунув ключ у замок один, опісля в другий і каса відчинилася. Всіма силами старався заступити собою нутро каси перед Таранем. Довго там вовтузився, аж нарешті виняв пятизолотний папір, а касу зараз замкнув.

— Нова біда, пандію. Не маю дрібних, то якже зробити?

— Таж я решту принесу.

— Справді принесеш?

Тарань не втерпів і розреготався.

— Вуйку, таж тієї решти, наче кіт наплакав, чого ви непокоїтеся?

— Ось, бачиш, які то ви молодики. „Наче кіт наплакав". Такжеж лишиться богато понад золотий, а це вже, пандію, гроші.

— Як у кого.

— Ну, ось! Довіряй такому легкодухові.

— Воля ваша, вуйку, але я ці „гроші" принесу назад.

— Хай буде, я тобі вірю, бо знаю, що ти чесна людина.

Тарань вийшов і думав дорогою:

„Що то скаже моя Оля, довідавшись, на яку службу я найнявся в старого, та ще й її запряг. Хто тоне, бритви хватається. Може тепер старий дасть хоч малу позичку... свята йдуть".

Купив для старого, як міг найкраще. Приніс. Старий дуже докладно переглянув мясо, звернув увагу, що всеж таки була й кість, та ще й шматок мяса на росіл. Решта мяса — прегарна. Роспитував про ціну й вагу.

— Бо ті різники вміють недоважити.

Курці подув декілька раз під хвіст і признав, що товста. Тільки за дорога.

— На що ти, пандію, аж півтора золотого платив? Було торгуватися.

Перерахував раз і другий решту, і вспокоївся. Взяв сікача, відрубав із мяса кости, одібрав той шматок, що був на росіл.

— Отсе, пандію, зварю собі дома на обід, а мясо бери до дому на карменадлі. Тут буде, пандію, з того пять, шість а може й сім карменадлів. Бери й курку, хай спече всю, бо то, пандію, близько три добі їзди. Чекай, дам ще тобі пару яблок, хай там що з них придумає....

Важив, міряв, обрахововав, воркотів та бідкався, скільки то ця дорога буде коштувати. Запакував усе в пакет, обвязав шнурочком і готово. Нарешті, коли Тарань мав уже відходити, старий пригадав собі, що Тарань має діти. Пішов і дістав з полиці ще троє маленьких яблок.

— Це для твоїх діточок. Бери просто в кишеню, хай тішаться.

— Вуйку, я цього не можу взяти.

— А то чому?

— Бо не можу я в чужій хаті між чужими дітьми обділювати свої діти, а інші поминути. Цеж, зрозуміте, з мого боку було би свинство. Тамті люди нераз хліба не жаліють моїм дітям...

— Ну, як хочеш. Я для шевських дітей, пандію, яблок не маю.

І відніс три яблока назад на полицю. Тарань мав охоту кинути старому весь крам у голову, плюнути й піти собі, але згамував себе.

Ольга була дуже лиха на чоловіка за всю затію старого, на яку так легко пристав.

— Ти лазиш таки до нього, милостині просиш, не маєш себе й за пса...

— Не милостині, але допомоги, позички. Я-ж віддам, розумієш ти, як тільки у нас покращає. Ах, Боже мій! Адже я й чортові самому не вагався би вирвучити, щоби тільки облекшити хоч трохи наше положення.

— З чортом може й облекшив би, та не з моїм вуйком, — це ти вже раз повинен зрозуміти.

Ольга позлостилась та таки приладила все, як слід. Ой, як хоробро мусіла вона воювати з дітьми, відгонюючи їх від кухні! Як гірко ставало дітям на серці, коли бачили й нюхали такі присмаки, яких мама не дала й полизати!

Тарань забрав вуйкове добро в свою порожню валізку, яка ще дивним дивом не була продана за жменю круп, і відніс до нього. Старий оглянув усе, поважив у руках, порахував усі шматки й сказав:

— Ну, добре: хай буде. Але скільки належалось би твоїй Олі? Це-ж так не теє... я розуміюся на річи...

Тарань зачав вуйка мітигувати, а той заявив, що тепер і так годі йому такими справами займатися; хай уже, як поверняться.

— Але отсеї валізочки ти мені позич. Вона до дороги дуже наручна, а моя — то велика.

Тарань згодився.

— Ще маю до тебе просьбу. Іду з дому, хто знає, як довго побуду коло сина, а тут, знаєш, так лишити, трохи, пандію, теє... От я лишив би тобі ключі від помешкання, а ти, не маючи ніякої роботи, міг би що дня вранці заглянути, що тут діється. Добре?

— Гаразд, вуйку. Можу заглянути, але думаю, що й без догляду може обійтися, бо щож тут могло би статися? Хіба, щоби мишей напохапати.

— Все таки з доглядом краще; буду спокійніший. Ти обіцюєш?

— Та вжеж.

Вуйко дав Тараневі ключі. В свою чергу Тарань рішився виложити старому свою просьбу.

— Позичте, вуйку, трохи грошей. Свята йдуть, жінка, діти вбрані неодіті, голодні. Позичте. Із-Богу віддам, тільки матиму.

— Ба — ба! А тиж колинебудь, пандійку, матимеш? Ти надієшся, а на що? Надія, пандію, тільки для баранів, для телят. Ми, люде, знаємо не те: маєш — тримай, пустив — і не згадуй і не надійся! Ну, а скільки-ж хочеш тієї позички?

— Та хоч з двісті золотих.

— Ойойойой!

Старий схопився за голову, завив, зайойкав, засвистав, зацмокав.

— Двісті золотих? Таж це майно! Ну, який дурень дасть тобі сьогодні двісті золотих і що тоді, пандію?

Понизив голос і підступив до Тараня.

— Чи ти знаєш, що я, пандію, за двісті золотих пів року, а то й довше проживу? Гм. Двісті золотих! Чи бачив хто таке? Я думав, що тобі з пять золотих би теє... пандійку... таку позичку вій біди, я дав би, бо ти чесна людина.

— Ні, дякую за таку позичку. Пять золотих, або ніщо — все одно.

— Ну, як хочеш. Більше не можу.

Тарань хотів уже бухнути на нього гнівом, який у ньому призбирався, але він стримав себе. Попрощався і запевнив, що приходитиме наглядати за помешканням.

(Кінець буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВСІ БОРОНЯТЬ РОБІТНИКА И СЕЛЯНИНА, АЖ РОБІТНИКОВИ И СЕЛЯНИНОВИ ЧУБ БОЛИТЬ.

Дивні то часи настали тепер серед нашого народа. Хто не виступить перед наш нарід, то зараз обороняє його. Та вже найбільше обороняє селян і робітників. Кілько тих оборонців має наш селянин, що вже від них і обігнатися не може. Кождий натягає того селянина й робітника, як швець шкіру, аж чуби в селянина й робітника тріщать.

До недавна мали ми два головні гатунки тих оборонців українського селянина й робітника. Одні тягнули їх у варшавське сміття, а другі в московську гноївку. З одного боку Москалі голосили нам, та радили нам ставати разом з Москалями до будови великої російської держави, в якій панувавби Москаль. На другий бік, польські аґенти всякого рода голосили нам, що нема України, а є тільки одна велика Польска, а Українець повинен стати, як вже не цілим Поляком, то хочаби Малополяком.

Українські робітники і селяни знали, як поставитися до сих оборонців селян і робітників, та хоча Москалі й Поляки спільними силами побили Українців, та все таки не перемінили нас на Поляків ні на Москалів та не відобрали нам охоти до дальшої боротьби за свою національну державу.

Тепер серед наших людий виступила нова оборона селян і робітників. Як читаю в шикаговській Січи, то там виступив добре нам уже відомий оборонець українського народа, папський шамбелян о. Курилло з гучним закликом. Кричить до нас, селян і робітників, щоби ми йшли протоптаним шляхом до власної державности, а сим протоптаним шляхом до державности се має бути признане гетьмана-монарха Скоропадського. Пише папський шамбелян, що тільки гетьман і католицька церква спасуть Україну. Отже треба тільки обороняти гетьмана й Рим, а вже Україна буде оборонена. Треба тільки, аби Римови й гетьманови велося добре, а вже для українського селянина й робітника настане царство боже, справдішний рай на землі.

Що виробляли й виробляють Поляки, ті найвірнійші римокатолики в світі, з українськими людьми, ба навіть з українськими католицькими церквами в старім краю, сього о. шамбелян папський не каже. Як Рим заключив з Польщею угоду та пробує перемінити українську католицьку церкву в старім краю в оруддя для польщення нашого народа, про се ані словом не каже о. Курилло, що дістав з Риму свій титул. Ані про те, як українську церкву перемінюється на рутенську. Ані про те, як українські церкви забирається на косцюлки та каплічкі. Для о. шамбеляна се все була робота для спасення українського народа, для добра українського селянина та робітника.

Се був один спосіб на їх спасення. Тепер другий спосіб на спасення селян і робітників, се монархізм. Най тільки український селянин і робітник признасть ясновельможного монарха, а вже все буде в порядку з Україною. Най тільки прийдуть на Україну московські й помосковщені шляхтичі, най українські селяни віддадуть їм свої землі, то вже для українських селян настануть золоті часи. Будуть селяни робити, пани будуть хліб їсти, отже все буде в порядку. Бо щож се таке самостійна Україна після наших гетьманців: се така Україна, де хлоп має роботу, а пан хліб. Ні?

Хочете тепер знати, як дивляться селяни й робітники України на сих нових оборонців? Якби хтось не знав, як вони дивляться, то най подивиться, як ті нові оборонці називають селян і робітників України. Чи думаєте, що хтось буде називати людий своїх поглядів хаотиками, ґемняками й дураками? Якби українські селяни й робітники були за відданієм землі панам, то сих називанок не булоби потреба. Видно, що й самі оборонці добре знають, що така Україна, де гетьман і Рим малиби поганяти нашим хлопом, нам не пахне!

Василь Дроботій.

НА ШЛЯХУ ДО РОЗВОЮ НАРОДНОЇ ШКОЛИ.

По довгім раді літ, по многих-многих заходах і ріжних спробах врешті-решт Українці в Америці забрали прилюдний голос в шкільних справах.

На початку шкільної дискусії писав я — про недостачі парохіяльної школи. За те кількох дописувателів розгнівалося на мене.

Але шкільна дискусія потвердила мої уваги та виказала, що теперішна наша школа ізза ріжних браків і недомагань не відповідає свому національному призначенню і тому заходить потреба її реорганізації.

Шкільною дискусією повинен заінтересуватися кождий щирий Українець, бо річева виміна думок про школу се одинокий спосіб до піднесення, а зглядно до зреформовання народної школи! Доцільна дискусія підніме престіж самої школи, а як наш загал зрозуміє вартість доброї школи — то знайде спосіб і фонди на її розвій. Через те від шкільної дискусії ніхто не може ухилитися, бо народна школа є найбільшим скарбом і мірилом культури цілої нації.

Через те повинна заговорити про шкільні справи вся українська преса; в противнім случаю справа рідної школи не вирішиться справедливо.

По вичерпанню загальної дискусії повинен відбутися шкільний зїзд, щоби пляново обговорити реорґанізацію нашої школи, її реформи, а що найважнійше: зїзд мавби вирішити справу педаґоґічного курсу. (Кореспонденційний чи персональний, залежно, який окажеться практичнійший).

Такий учительський курс у постепеннім розвою може перетворитися з часом у правильний учительський семинар, що вишколював би рівнож і нащу гутешню молодь (з укінченим гайскул) на фахових учителів. В часі, як би у нас був компетентний учительський персонал, в міру заспокоєння і другиx шкільних потреб, ми моглиби старатися для нашої школи о право прилюдности. Тоді українські діти зможуть бути увільнені із публичних анґлійських шкіл і вчитися у постійних українських школах.

Зрозуміле, що плян і розклад науки у таких школах був би приноровлений до істнуючих тут обставинах, а шкільні підручники булиби уложені згідно з американським духом.

Допερва таким робом, за кілька чи кільканайцять років безупинних заходів і старань, Українці в Америці будуть могли мати свою правильну школу, котра буде в змозі сповнити обовязок супроти дітвори і народу і запевнити національну приналежність нашому будучому поколінню.

Таким шляхом дійшли усі культурні народи в Америці не лише до своїх елементарних, але і висших шкіл і запевнили їм будучність на свобідній американській землі. Подібним шляхом пішли і наші родимці в Канаді і вони нині на поли шкільництва стоять о цілий степень висше від нас.

Чомуж Українцям у Злучених Державах не піти тим випробуваним шляхом?

Ілія Чорний,
Вунсакет, Р. Ай.

З ГИГІЄНИ Й СПОРТУ

БОФАЛО, Н. И.

Виступ борбницький українського силача Гаркавенка.

Дня 5. мая виступав у нас до боротьби славний український силач Олександер Гаркавенко. Коли він вийшов на сцену та змірився з противником, не оден з нас сумнівався, чо поборе Гаркавенко свого противника, добре випасеного Айриша, висшого від Гаркавенка. Але ми скоро могли побачити, що Гаркавенко, хоча низчий ростом, перевисшав свого противника силою.

Гаркавенко кинув Айриша почерез голову, а відтак ще раз, а наконець спіймав його за плече, обкрутив ним та положив на лопатки, та так скоренько, що ні публика ні суддя не мали часу й очуцятися. Суддя казав, що се був справдішний аеропляновий кид.

Присутні Українці були дуже вдоволені на вид кольосальної сили й зручности українського атлета.

Дмитро Дубас.

НЕСПОКІЙНИЙ СОН ВОРОГ НАШОГО ЗДОРОВЛЯ.

Кладемося спати, щоби відпочати, а не щоби мати неспокійний сон. Колиж сон неспокійний, то ніякої з нього користи. Такий сон, то не сон; ціла ніч пройшла на цьому, що треба було перевертатися з боку на бік, а щойно над раном із змучення наступила дрімка. Коли це діється довше, тижнями, місяцями, то такий чоловік підупадає на тілі й на дусі, минає охота й сила до праці. І ніщо тут порадити. Бо за дня виснажуються сили, мязи й нерви, а се робить орґанізм нездібним до нічого, коли завчасу не старатися зарадити злу. Тут може помогти лише спокійний сон.

Якіж причини такого сну, що так страшно нищить нерви, мязи, що словом вкорочує життя? Можуть тут бути внутрішні причини. Але понайбільше, є то пересторога самої природи, що в способі життя щось не в порядку. Тому треба розслідити всі причини.

Чи кімната вивітрена достаточно?

Чи вечеру їли ми дві годині перед спанням? І то чи покінчили ми її дві годині перед спанням, а не зачинали? Понайбільше страв потребує бодай дві години, щоби їх стравити. А жолудок, що енергічно травить, також енергічно працює, вдержує серце й обіг крови в правильній діяльности. Люде хорі на жолудок взагалі вечером повинні їсти лише легко стравне, а не пити кави й чаю. Якась страва може бути добра, прим. для коваля, а така сама страва може зашкодити чоловікови, що зовсім не має руху, що цілий день працює при столі. Цар Соломон казав: „Робітник спить смачно, чи їв багато чи мало". Добре й твердо спиться після виснажуючого походу.

Инакше є з духовою працею, передусім вечером. При праці, що вимагає думання, мозок мусить діставати безупину поживу, до голови йде багато крови („гаряча голова"). Професор Андерсон доказав це на вазі. Коли мозок переповнений кровю, тоді не може бути спокійного сну. Хто щойно в ліжку старається освободити мозок від крови, цебто вижидає духового успокоєння, тратить найбливші години, призначені для сну, ті години сходять йому на тім, що перевертається з боку на бік. Отже вечером покінчити всяку працю. Решту часу провести на легкій лектурі або на розмові. В ліжку отже не читати. Лямпа прикручена, безперервно витворює трійливі ґази в спальні. Були випадки зачадження від такої лямпи. Або і пожежа наслідком перевернення лямпи.

Найбільше причиною неспокійного сну є сердитість, схвилювання, фахові журби. Передусім незначні клопоти, що все й все повторюються. Вони проганяють сон наче докучливі мухи. Зате, як сказав німецький ґеніяльний поет, помагає значна скількість веселости. Заки не заснемо, не запрячуймо собі голови клопотами, радше деклямуймо собі якийсь веселий віршик, одноманітно раз за разом, а воно наче заколище нас.

Декому неприємно докучає в сні почування голоду. Жолудок допоминається поживи. Такі люде їдять може в 7. год. вечером, а щойно около 11-ої йдуть спати. То за довгий піст. Коли ще довше не йдемо спати, то зїсти ще трохи овочів, цвібаку (сухарі) або легкого печива. Можемо його собі взяти трохи й на нічний столик.

Сидячий спосіб життя часто є найважнійшою причиною, що не можемо вснути; зимні ноги. Хто на це не здужає, хай все огріває ноги, заки піде спати. Коли инакше годі, хай вживає в постели фляшки для огрівання. Для вразливих людей важне теж, на який бік сплять. Найліпше спати на правий бік, бо тоді серце (на лівому боці) може свобідно працювати а жолудка не натискає печінка. Коли спимо на хребті, то тоді маємо страшні сни, бо тенеса натискають великі кровоносні судини, що лежать перед хребетним стовпом. Голова на взнак витворює хропіння. Рук ніколи не класти на жолудок, ані на ковдру ані на верха, бо через те сон неспокійний а навіть тяжкі зкори.

Деякі, грубі (тіловиті) люде, лежать прим. від вечера 9.30 до 7.30 рано, ще й пополудні сплять, а потім дивуються, коли вечером не можуть заснути, а в ночі неспокійно кидаються на всі боки. Десять до одинацять годин сну для здорових дорослих людей рішучо за багато. Вісім годин досить. Коли нема перепрацювання, лише правильне змучення, то за вісім годин можна досить виспатися. Що понад вісім годин, то вийде більше на шкоду як на здоровля.

Не кождий чоловік однакової натури, не кождий має однакові звички. Кого мучить безсонність, хай змінить спосіб життя на повисший гигієнічний спосіб. Тоді матиме спокійний, відсвіжуючий сон, веселий буде пробуджуватися, отже набере охоти й радости до життя.

СВІЙ ДО СВОГО.

Читаємо і чуємо дуже часто заклики: Підпирайте своїх бизнесменів. Це слушне і справедливе. Коли не будемо мати своїх бизнесменів, коли не возьмемся до торговлі і промислу, будемо всегда чорноробочими без ніякого вигляду на кращу будучність. Але й наші бизнесмене не дуже то дбають про розголос. Вони забувають, що Америка це край реклями. От читайте „Свободу" чи инші українські часописи, а побачите, що мало в них оголошень українських бизнесменів. Виглядає так, що їх взагалі нема. По ріжних містах є всілякі бизнесові українські корпорації, які навіть роблять добрі бизнеси, але вони не вважають своїм обовязком оголошуватися в українських часописях. А з того шкода для них і для загальної справи. Бо колиб наші люде читали, що така а така корпорація чи спілка виплачує такі то зиски, то малиб більшу охоту вкладати свої гроші, чи купувати шери тих спілок, чи закладати такі спілки по других місцевостях. Бувби живійщий рух. Кождий оголошуючийся в українській ґазеті український бизнесмен додає охоти другим братися до бизнесу, а рівнож накладає певного рода моральний обовязок на Українців в своїй околиці, щоби його попирали, так як він попирає оголошенем матеріяльно і ту українську ґазету, в якій він оголошується.

Коли хочете отже, українські бизнесмени, щоби наші люде йшли до вас як свій до свого, йдіть ви рівнож з оголошенем до своєї часописи, як свій до свого, в своїм власнім і загальнім інтересі.

Павло Дурбак.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

МОНЕССЕН, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 338, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні надзвичайні збори відбудуться в неділю, дня 15. мая, о годині 2-ій пополудни, в гали на 2-ій вулиці. Проситься всіх членів прийти на сі збори. — Іван Міщишин, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 14. мая, в Народнім Домі під ч. 72 Моріс ул., о годині 7:30 вечером. Проситься всіх членів прибути, бо є важні справи до полагодження. Буде також справа будови свого Народного Дому. — Йосиф Крайник, предс.; Василь Глива, кас.; Семен Кусень, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. „Любов", від. 45, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться дня 15. мая точно о год. 1:30 попол., в Домі Укр. Амер. Горожан, 847 N. Franklin St. Проситься всіх конечно явитися, бо до вирішення є кілька важних справ. — Мих. Дубас, предс.; митро Веселик, кас.; Н. Сеник, секр., 616 N. 7th St.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Запорожська Січ, від. 251, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 15. мая, в школі, парафіяльній при вест 7-ій улиці, в 1-ій години пополудни. — Іван Жолопчук, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Жіноче Тов. „Згода", від. 358, повідомляє своїх членкинь, щоб зійшлися на спеціяльний мітінґ дня 15. мая, о годині 3-ій пополудни, в гали У. Н. Дому. От бачите, другі забавлялися на нашім місці, а нам остались лиш сумні спомини. Тому проситься зійтись та спільно порадитись, хто нам має кошта поплатити. — Б. Гричковська, рек. секр.

БРОНКС, Н. И. Тов. „Любов", від. 298, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 14-го мая, о год. 8-ій вечером, в салі Boulevard Palace, 1130 Southern Blvd. Проситься всіх членів обовязково на збори прийти точно в означений час. — А. Одайський, рек. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Уряд Бр. Сошеств. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів, що надзвичайні збори відбудуться на гали церковній, о годині 3-ій пополудни дня 15. мая. Проситься, щоб члени явились на сей мітінґ, бо є дуже важні справи до полагодження і контрольна комісія здасть звіт. Після статута братства кождий член, що не явиться на мітінґу, заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. Рівнож проситься членів, щоб вже раз зложили свої жертви на Сиротинець за 1926 рік, бо вже час збирати за 1927. — Петро Михайлиця, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. И. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться у вівторок, дня 17-го мая о годині 7:30 вечером точно, в гали церковній, 303 Гудсон Еве. Обовязком є кождого члена прибути на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги найдальше до 21-го с. м., бо в противнім разі будуть суспендовані. Будесь приниматі нових членів на сім мітінґу без вступної оплати до Братства і У. Н. Союза. — Мих. Бінашевський, предс.; А. Іванів, секр.

ПОЗІР! ГЕЙСТИНҐС ОН ГУДСОН!

ТОВ. ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА від. 6. Укр. Нар. Союза

— устроює —

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

в честь ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В СУБОТУ, 14-ГО МАЯ 1927 Р.

В ГАЛИ СЕКЕРИЦЬКОЇ, 10 Вашінґтон ул.

Концерт буде получений з сольями, дуетами, скрипковим сольом.

Дирігент п. М. ФАТЮК зі своїм хором Товариства Боян з Йонкерс.

Початок о год. 7-ій вечер.

ПО КОНЦЕРТІ БАЛЬ

на котрім буде приграваги музика Royal Syncopators з Ню Йорку.

На сей Концерт і Баль запрошує Товариство всіх Українців місцевих і з околиці до численної участи

109-10 Комітет.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК, Н. Й. ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ТОВ. „ЖЕРЕБЕЦЬКА ЛЮБОВ"

— устроюється —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 14-ГО МАЯ 1927 Р.

SATURDAY EVE., MAY 14, 1927.

В УКР. НАРОД. ДОМІ, 217-19 E. 6th ST., NEW YORK CITY

Початок о год. 7:30 вечер.

Вступ 50 цнт. Музика добірна.

Українські Громадяни! Отсим Товариство Жеребецька Любов просить вас прибути на цей баль і в товаристві знакомих проведете цей вечер, а при тім дасьте моральну піддержку Товариству. За добру і веселу забаву ручить **Комітет.** 109-10

ПОЗІР! — ГАНОВЕР І ОКОЛИЦЯ!

ВЕЛИКИЙ СВЯТОЧНИЙ

КОНЦЕРТ

ДЛЯ ВШАНОВАННЯ НАШОГО ПОЕТА ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

— відбудесь —

В НЕДІЛЮ, 15. МАЯ 1927 Р.

В HIGH SCHOOL AUDITORIUM E. MAIN STREET, NANTICOKE, PA.

Програму концертову виконає український церковний хор з Гановер; також бере гостинну участь укр. церковний хор з Мекаду, Па., і Українська Банда з Вілкс Бері, Па.

Початок точно о год. 7:30 вечером. Вступ 75 і 50 цнт.; діти 25 цнт.

Програма дуже добірна. Отсим запрошуєсь громадян Українців з Гановер, Нантікок, Глен Лайн, Вілкс Бері, Плимавт, Едвардсвіл, Бреслав і других місцевостий. Прийдіть усі помянути нашого Батька Кобзаря. 108-10

Комітет.

Увага: Стріткара з Вілкс Бері (сквер) відходить до Нантікок що 15 мінут; кара стає коло Гайскул, кондуктор покаже.

НАГНЕТИ



В ОДНІЙ ХВИЛИ БІЛЬ УСУНЕНИЙ

Ви забудете, що колись мали нагнети сейчас по наложенню Dr. Scholl's Zino-pads ось як скоро усувають вони весь біль. Коли нагніт зник невертаєсь ніколи наново. Коли нові черевики іритують се місце наново, Zino-pad усуне се за одну ніч.

Dr. Scholl's Zino-pads суть тонкі, засмотрені в проти заразні медичні складники. Безпечні, певні і скорі результати гарантовані. Купить пачку у вашого аптикара або склепі обуви—35ц.

Dr Scholl's Zino-pads

Наложіть один—а біль зникне.

ПОЗІР! БАЙОН, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

НА ЗАГАЛЬНЕ ДОМАГАННЄ підписані парохіяни при церкви Усп. Пр. Діви Марії

— скликують —

ПАРОХІЯЛЬНІ ЗБОРИ

В СПРАВАХ ЦЕРКОВНО-НАРОДНИХ

В НЕДІЛЮ, 15. МАЯ 1927 Р.

ДО ЦЕРКОВНОЇ ГАЛІ при E. 25th STREET, BAYONNE, N. J.

Зараз по Службі Божій о 12-ій годині.

Проситься всіх Парохіян як найчисленнійше зійтись на час.

Михайло Шейгда,
Михайло Шаломей,
109-11 Максим Петруняк.

ФІЛАДЕЛФІЯ — НЮ ЙОРК

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ

опера в 3. актах, буде поставлена філаделфійською аматорською трупою

В СУБОТУ, 14-ГО МАЯ 1927 Р.

о годині 8-ій вечером

в ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ на 4th STREET & FAIRMONT AVE., ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

— і —

В НЕДІЛЮ, 15. МАЯ 1927 Р.

о годині 6:30 вечером

в ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ на 10th STREET & AVENUE A. НЮ ЙОРК, Н. Й.

ВСТУП: 75 і 50 цнт.; діти: 25 цнт.

Приходіть всі, а не пожалуєте. 110

УВАГА! НЮ ЙОРК І БРУКЛИН!

ЗАХОДОМ УКР. ЖІНОЧОЇ ГРОМАДИ

— устроюється —

МАЄВИЙ ОВОЧЕВИЙ

БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15. МАЯ, 1927

В УКР. НАРОДНІМ ДОМІ, 101 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Початок о год. 4-ій пополудни.

Вступ 50 центів.

Шановні Громадяни:— Запрошуємо Вас численно прибути на цей баль і тим матеріяльно і морально допомогти Українській Жіночій Громаді зібрати як найвидатнійшу поміч нашим братам — українським інвалідам в старім краю. Ми повинні памятати про наших братів, які боролись проти наїздників і в тій боротьбі остали каліками до кінця свого життя. Приходіть же громадно, бо першорядна музика, смачні перекуски та освіжаючі напитки задоволять кожного. **Часть доходу з цього балю призначена на фонд допомоги інвалідам, котрим Укр. Жін. Громада помагає вже кілька літ.** 110-11

Дороговказ: Брати „В. М. Т." собвей і висісти на Бедфорд Евні та йти до Гренд вулиці.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ФАРМИ!

НА ПРОДАЖ фарма 180 акрів, 120 чистої землі, решта грубий ліс і пасовиско, великий сад, ріка, дім 9 кімнат, 3 великі барни, все в добрім стані, 8 коров, 3 ялівки, 1 бугай, 250 курий, 2 добрі коні, 1 трок, 1 автомобіль і вся нова машинерія, недалеко міста, школа зараз при фармі, на стейтовій дорозі. Ціна $5,800, готівкою $2,000. Голоситися до **PHILIP LOBOR, 442 E. 9th St., New York City.** Представник National Express Co. 110-13

НА ПРОДАЖ.

ПРОДАЮ доми, котрі я сам будую, на одну і на дві родині. Всі уліпшення. по $4,000 і висше.

Продаю лоти по $100 і висше.

Маю фарму 100 акрів, добрі будинки, добра земля, миля і пів до міста, $12,000, мала вплата. 110-14

Прошу голоситись до свого:

WILLIAM SULEM, NEW BRUNSWICK, N. J.

Lincoln Gardens Buss № 8 привезе на праперти.

SYRACUSE, N. Y.

одно з найліпших міст в стейті N. Y., найліпша земля в Америці.

ФАРМА 110 акрів на продаж, добрі забудовання, близько міста, 24 коров, 3 коні, машина до доєння, електрика, знаряди рільничі. Ціна $10,500, часть вплати. Маю богато инших фарм дорозших і дешевших, а також ріжного рода бизнеси на спродаж. Голоситись зараз до: 106—

А. ФИЛИПЧАК, 204 S. Wilbur Ave., Syracuse, N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ КОЛО НОРВІЧ, КОНН.

Фарма 175 акрів з будинками, дім 12 кімнат, 60 акрів доброго рівного поля, решта ліс і пасовиско. Ціна $4,000, готівкою $1,500. — Фарма 140 акрів, дім 7 кімнат і другі будинки, 50 акрів під управу. Ціна $3,000, готівкою $1,000. — Фарма 29 акрів, дім 7 кімнат. Ціна $1,750, готівкою $800. Знаю і за такі фарми, що є електрика, ґез, ванна і парове огрівання. Хто хотівби купити по знакомости добру і дешеву фарму, прошу писати або їхати до **MIKOLAI LAGODA, P. O. 252, Versailles, Conn.** Tel. 1526 ring 14. Norwich, Conn. 109-11

ДОМИ — ФАРМИ!

СОТКИ ДОМІВ, фарм і інтересів на продаж або в заміну.

В ПОСЛІДНІМ РОЦІ продали ми домів і иншого на загальну суму **$325,900.00**

ВСІ НАШІ КЛІЄНТИ вповні задоволені з нашої услуги.

Хто хоче скоро продати, купити, заміняти свій маєток, хай голоситься до мене.

Ідіть там, де дістанете скору і чесну услугу.

V. BOHACHEVSKI, Real Estate Broker, 4233 Germantown Ave., Phila, Pa.

БАНКИТИР УМЕР

комедія з сільського життя на три дії.

Виступає в сій штуці 14 осіб.

Ціна 35 центів.

Замовлення слати до книгарні „Свободи".

„SVOBODA" 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

MANFRED REALTY CORPORATION

SUBURBAN REAL ESTATE

ГОЛОВНИЙ ОФІС: 53-63 Park Row, New York City. Telephone Beekman 1344.

ФІЛІЇ: 339 Pacific Ave., Jersey City, N. J. Wm. F. Wagner, Manager.
48 Washington Ave., Elizabeth, N. J. — C. Lefchik.
Michael Holowchak, 48 Leick Ave., Carteret, N. J. Tel. Carteret 611 M

Продаємо лоти в **New Market, N. J.,** недалеко **Plainfield, N. J.**

Околиця близько бизнесової секції, школи і церкви. Є вода, ґез і електрика. Боси переходять по при самі лоти.

ПРОГУЛЬКИ З НЮ ЙОРКУ, ДЖЕРЗИ СИТІ І ЕЛІЗАБЕТ ЩО НЕДІЛІ.

Їзда на місце льотів і поворот даром.

По близші інформації голосіться або телефонуйте на висше подані адреси. 81—

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

На памятник Івана Франка.

Заходом Злучених Товариств в Джерзи Сіті, Н. Дж., відбувся в листопаді минувшого року концерт в память Івана Франка, з якого прихід виносив $105.30. До тої суми доложив ще гром. Гнат Гаврилюк $5.00.

Разом вислано до Обєднання в Філаделфії $110.30 і призначено на памятник Франка у Львові.

Антін Онисик, секр.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Писанка на Рідну Школу.

Підписаний подає, що служив Великодне Богослуження в околиці Торп, Вис., і тамже на спільним свяченим громадянин з Нової України і Люблин, Вис., зложили на мої руки $20.15, як писанку для Рідної Школи в Галичині.

Ту суму вислав я до Обєднання.

о. М. Запаринюк.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

На сироти.

Громадяни: Кокодинський, Сливар, Туринець і Бідей зібрали як коляду на сироти в краю від членів тов. „Згода" $22.30.

Жертвували: по $5: Дорош і Ємчук; по $2: Кобзар; по $1: Цибак, Юркир, Петрік, Дорош, Кропивницький, Розембал, Кокодинський, Бідей. По 50 ц.: Міхальська, Борниса, Крицал, Марич О. а Біленчак 30 ц.

Разом вислано до Обєднання $22.30.

В. Бідей.

БАЛТИМОР, МД.

Замісць святочних желань.

Гром. Т. Чорній переслав до Обєднання $2 на Рідну Школу замісць святочних желань, а кромі того зложив $2 на революційний фонд.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

Писанка на край.

Укр. гр.-кат. парохія не забула в день празника Воскресення Христового на свій рідний край, бо зложила по Службі Божій при виході з церкви $26, які вислано до Обєднання з таким призначенням: $10 на краєві сироти, $10 на інвалідів, а $6 на політичних вязнів.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Жертвенність членів Тов. О. Бесарабової.

З рамени Тов. О. Бесарабової вислано $25 на Український Народний Дім в Сяноці, а $50 на Укр. Народний Дім в Нюарку.

Членкині згаданого Товариства є заразом членкинями 322 від. У. Н. Союза.

М. Мельникевич, секр.

СКРЕНТОН, ПА.

Збирають на похороні на Інвалідів.

На похороні свого краяна Нестора Сухорукого зібрав гром. П. Черняк на военних наших інвалідів $8.50 та переслав до Обєднання.

Жертвували по $1: П. Байда, Р. Білан, П. Черняк; по 50 ц.: Д. Яцун, М. Дорош, В. Савка, Д. Михайлів, П. Омелян, М. Федорко, П. Кияк, А. Нечипор, А. Козель, Параня Білан, М. Телиня.

АЛЛЕНТАВН, ПА.

Збірка в церкві на Інвалідів.

Наш парох о. Довгович сказав дня 3. квітня підчас Служби Божої декілька теплих слів про долю наших інвалідів, а вірні зложили $24, які віддано до Обєднання для висилки до краю.

В нашій громаді запанував тепер спокій і надіємося, що народна праця і жертвенність на край будуть знова від нас плисти як давними часами.

В. Ракочий.

ПРОТОКОЛ

РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗА, відбувшогося в днях від 16.—18. лютого 1927 р.

(Продовжение)

СПРАВОЗДАННЄ ГОЛОВН. ФІНАНСОВОГО СЕКРЕТАРЯ.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

ANNUAL STATEMENT JUVENILE DEPARTMENT OF U. N. ASS'N, 1926

	Annuity and Mortuary Fund	Expense Fund	Totals
Balance from 1925	$49,402.39	$17,301.96	$66,704.35
Net amount received from insured	20,771.05	10,385.48	34,456.53
Gross interest on mortgages	1,922.33		1,922.33
Gross interest from Banks	936.44	621.43	1,557.87
Sale of lodge supplies		90.63	90.63
Total income	$23,629.82	$11,097.54	$34,727.36
Amount carried forward	$73,032.21	$28,399.50	$101,431.71

Disbursement from January 1, 1926 to December 31, 1926

	Annuity and Mortuary Fund	Expense Fund	Totals
Amount brought forward	$73,032.21	$28,399.50	$101,431.71
Death claims	4,428.00		4,428.00
Salaries of Office Employees		2,960.00	2,960.00
Printing & Lodge Supplies		3,062.35	3,062.35
Legal Expenses		75.00	75.00
Postage, express etc		242.02	242.02
Total disbursements	$ 4,428.00	$ 6,339.37	$10,767.37
Balance	$68,604.21	$22,060.13	$90,664.34

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ У. Н. С.

Стара резерва Молодечого Союза остала	$15,485.23
За шість місяців 1921 р.	4,994.12
За рік 1922	9,765.20
„ „ 1923	12,792.54
„ „ 1924	17,314.16
„ „ 1925	21,847.33
„ „ 1926	23,959.99
Загальний маєток Молодечого Департаменту	$ 106,149.57
З білянсу Українського Народного Союза	1,568,996.20
Разом Молодечий Департамент і Укр. Нар. Союз	$1,675,145.77
Фонд Сирітський під опікою Укр. Нар. Союза	162,551.11
Власність Українського Народного Союза, окрім Друкарні	$1,512,594.66

EXHIBIT OF DEATH CLAIMS

	TOTAL CLAIMS	
	Number	Amount
Claims unpaid December 31. 1925	—	$ —
Claims reported during the year	34	4,428.00
Totals	34	$ 4,428.00
Claims paid during the year	34	4,428.00
Balance	—	$ —

Отсим кінчу своє справоздання і буду радий, як Вп. Пані і Панове зажадають більше пояснень в дискусії над справозданнем. Свою працю сповняв після своїх сил як знав найкраще і разом із прочими членами головної екзекутиви почуваюсь до одної пятої части сего, що мені приналежиться.

Справоздання головного касієра У. Н. Союза:

За рік 1926 весь дохід в У. Н. Союзі був	$556,199.50
Розхід за 1926 рік був	383,333.02
Готівка за 1926 рік остає	$172,866.48
З року 1925 перенесено	218,955.99
З днем 31-го грудня 1926 р. остає готівка	$391,822.47

Молодечий департамент:

З року 1925 р. перенесено	$48,704.35
За рік 1926 весь дохід був	34,927.36
Разом	$83,631.71
Розхід за 1926 рік	39,567.37
Готівка з кінцем грудня 1926 р.	$44,064.34
Сиротинець-Приют	$13,244.23
Процент	97.20
Разом	$13,341.43

Справоздання Друкарні Свободи за рік 1926:

	ПРИХОДИ:	РОЗХОДИ:
Січень	$ 6,813.40	$ 6,805.98
Лютий	5,523.66	3,904.08
Март	5,724.64	4,278.40
Квітень	5,626.11	5,772.15
Май	6,147.25	6,115.02
Червень	4,731.30	5,835.69
Липень	9,954.40	6,633.14
Серпень	6,329.32	6,533.66
Вересень	6,011.31	14,251.22
Жовтень	15,185.37	6,783.26
Падолист	5,826.74	5,711.00
Грудень	9,621.56	13,163.47
Разом	$87,495.06	$85,787.07

Прихід за рік 1926	$87,495.06
Розхід за рік 1926	85,787.07
Надвишка	$ 1,707.99
Готівка з року 1925	8,010.29
Стан каси з 31. грудня 1926	$9,718.28

Фінансовий білянс з днем 31. грудня 1926 р.:

Стан чинний:		Стан довжний:	
Готівка	$ 9,718.28	Довг в У. Н. С.	$10,000.00
Книгарня	18,612.75	Майно Свободи	32,731.28
Інвентар	1,500.00		
Депозити	100.00		
Машинерія	12,800.25		
	$42,731.28		$42,731.28

(Дальше буде)

ВІДОЗВА.

ВІД КІЛЬКОХ ДНІВ появляється в нашій часописи **„ОПОВІСТКА"**, в котрій проситься наше українське громадянство тут на іміграції о надісланє до адміністрації Свободи своєї адреси і професії для поміщення в календарі У. Н. Союза на 1928 рік.

Щоб улекшити сю справу нашим ріжним професіоністам та підприємцям, понисше подається для сеї цїли купон і проситься кождого і всіх разом точно його виповнити, вирізати і прислати до адміністрації Свободи.

При сім хочемо заявити, що сим хочеться осягнути дві цїли: Перша, подати в календарі на 1928 рік головнійші професії, культурні підприємства фінансові інституції, кооперативи і инші громадські установи поважнійшого характеру. Друге: перевести ревізію всіх українських бизнесменів в Америці, щоби мати поняття, якими стоїмо тут під зглядом індустрії і торговлі.

Безперечно, не всі Українці бизнесмени читають наш орган і тому отсею дорогою звертаємося до сих, що її читають і будемо просити, щоб кождий з них заохочував в свойому місті виповнити сей купон або подати на письмі кождого Українця, що провадить бизнес подати його до нашої адміністрації.

К У П О Н.

....

(Напишіть під яким іменем провадите свій бизнес чи професію)

....

(Що за бизнес чи професію маєте).

....

(Тижневий оборот).

....

(Адреса)

Виповніть повисший купон і зашліть до: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ДО ВСІХ ДОПИСУВАТЕЛІВ.

Просимо затямити собі:

1. — Дописі писати коротко.
2. — Виразно і читко.
3. — Лиш по одній стороні паперу.
4. — В дописях подавати лиш правдиві вісти.
5. — Писати лише про річи цікаві для усього загалу читачів, або бодай його значної части.
6. — В дописях нікого не перехвалювати без дійсної заслуги.
7. — Не лаяти нікого особисто, ані не нападати, ані не зачіпати.
8. — Не жадати звороту дописі, яку дописуватель написав за кілька мінут (коли її дуже потребує, може у себе оставити відпис).
9. — Не посилати „нагаих" дописий з домаганием „сейчас" помістити, бо се звичайно тільки показує, що дописуватель опізнився і хоче, щоб редакція се надоложила.
10. — Не присилати до редакції стихів і поезій недоладних щодо форми, або безвартних щодо змісту; а до того й не жадати звороту таких віршів.

Адм. „Свободи".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ЯКІВ ЧУЧМАН зволить ласкаво повідомити про свій теперішний адрес, у важній справі, адвоката Б. Пелеховича, **2300 W. Chicago Avenue, Chicago, Ill.** 106-111

НА ПРОДАЖ дім на 4 кімнати, на двох лотах, з всіма уліпшеннями, як: ґез, електрика, вода, цементована пивниця, в дуже добрім положенню, школа зараз коло дому, при колійовій дорозі. Ціна $2,950, готівкою $1,000, решта морґеч на 10 літ. Голоситися до **M. FEDKOWYCH, Trento Street, Iselin, N. J.** 110-13

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН З БЕРЕСКА, ПОВІТ ЛІСКО.

466 моргів сейчас на спродаж.

Голоситися до: 110

Z A H A Y
GLOBE SERVICE & REALTY CORP.
30 East 7th Street, New York, N. Y.
Василь Загаєвич, президент.

ВІДПРОДАМ дешево свій $10-вий шер Укр. Роб. Дому в Ню Йорку; купуючий дістане процент за 3 роки даром. Голоситись особисто: 10-11

WASYL MOROZOWYCZ, 1134 Simpson St., Bronx, N. Y.

НА ПРОДАЖ БУЧЕРНЯ І ҐРОСЕРНЯ в добрій околиці межи славянами, можна купити за дуже приступну ціну, тижневий торг $600. Голоситися до:

GEORGE CHURIK, 247 Warren St., Jersey City, N. J. 106-11

ЯК ПОЗБУЛАСЯ РЕВМАТИЗМУ.

Знаючи з переконання тяжкі терпіння ревматизму пані І. Е. Горст(204 Davis Ave. E-93, Bloomington, Ill., є так вдячна за се вилічененся з него, що хоче сказати всім терплячим як позбутися його звичайною методою в дома. Пані Горст нічого не продає. Лишень витніть сю оповістку і зашліть її до неї з Вашою адресою, а вона радо вишле сю цінну інформацію Вам цілком даром. Пишіть до неї сейчас поки не забудете. 204—

ІТАЛІЙСЬКІ ГАРМОНІЇ



Виробляємо і спроваджуємо ріжні першої кляси ручно робленні італійські Гармонії, найліпші у світі. Десять літ гарантії. Наші ціни суть низші від всіх інших. Безплатні інструкції для купуючих. Пишіть по даровий катальоґ.

RUATTA SERENELLI CO.
1014 Blue Island Ave., Dept. 121, CHICAGO, ILL.

16799

Номерло

в самім Ню Йорку на ниркові хороби минувшого року. Не позвольте статися і ви жертвою нехтуючи болі і недомагання. Пийте богато води і попробуйте

GOLD MEDAL HAARLEM OIL

світової слави мочевого стімулянту. Національний Середник в Голяндії від 1696. У всіх аптиках, три величини. Гарантований.

Дивіть за знаком Gold Medal на кождій пачці і не беріть імітацій.

ЯК ХОЧЕТЕ КУПИТИ АБО ПРОДАТИ дім, бизнес або фарму, як хочете пересилати гроші дешево до своїх кревних або полагодити якунебудь правну справу, так прошу удатися до: **WALTER KOSTETSKI & CO., Inc., Business & Real Estate Broker, 4309 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.**

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК



ВИПОЗИЧАЄ КАРИ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

120 E. 7th ST., NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

ІДЬТЕ НА ПРОГУЛЬКУ ДО РІДНОГО КРАЮ

НАЙКРАЩИЙ ВІДПОЧИНОК — БОГАТО ПРИЄМНОСТИ А МАЛО ВИДАТКІВ

Весною можете поїхати на чудовім поспішнім корабли **"GEORGE WASHINGTON"** 18-го мая.
Літом на найбільшім корабли світа **"LEVIATHAN"** 1-го серпня.
Осеню знова на **"GEORGE WASHINGTON"** 12-го жовтня.

Вам належиться відпочинок по довгих роках тяжкої праці. Відвідайте рідну землю, огляньте місця своїх молодших літ.

ДО АМЕРИКИ И КАНАДИ

спроваджуємо хліборобських робітників. Шифкарти продаємо на всі корабельні лінії. Помагаємо при одержуванню пашпортів і дозволів на поворот. Полагоджуємо справи старокраєві ріжного рода.

ДОЛЯРИ

посилаємо до всіх краів, тано, безпечно і скоро.

НОВА УКРАЇНА

Перша Українська оселя в Америці, недалеко Ню Йорку. По дешевій ціні можете набути там землю і дім. Будете мати свою власну хату Можете заложити свій бизнес.

Зі всіми повисшими справами удавайтесь з довірєм до Українсько-Американського Бюра.

ZAHAY

GLOBE SERVICE & REALTY CORPORATION

30 EAST 7TH STREET, (біля Церкви і Січового Базару). TELEPHONE: ORCHARD 8998. **NEW YORK, N. Y.**

ВАСИЛЬ ЗАГАЄВИЧ, президент.